

V českých hrách napsaných po roce 1989 se velmi často objevují situace, v nichž se postavy chovají iracionálně až bláznivě. Vnímají svět, ať už ten velký - město, celou planetu - nebo ten soukromý, jimž může být domova rodinné vztahy či dokonce ten nejintimnější - jejich „já“ jako nehostinné, nepříjemné místo, v kterém neumí či nechťejí existovat.

Není to jistě rys, který by byl vlastní pouze současné české hře. Iracionálně, projevy bláznivosti či šílenství, to, co se vymyká "normálnosti", je součástí dramatu už od jeho počátků, avšak s rozdílnou intenzitou.

Ačkoliv dosud v dějinách umění toto téma nebylo žánrově kategorizováno (nemluvíme o "dramatu šílenství" nebo "dramatu iracionálna") existuje celá řada děl, které toto téma obsahují do takové míry, že by bylo možné tvrdit, že takový žánr skutečně existuje. Jestliže v nejstarších dějinách dramatu by do tohoto žánru "zapadl" Euripidův Héraklés, v dějinách dramatu 20. století by jedním z nejvýraznějších děl tohoto "žánru" mohla být - vedle mnoha jiných - například Weissova hra Marat/Sade. A například hra Psychóza ve 4.48, kterou britská autorka Sarah Kaneová napsala krátce před sebevraždou (t1999), má dokonce "šílenství" a reflexi světa skrze "duševní nemoc" za své nejdůležitější téma.